

Bokomtale: Fasetter av sorg

«Sorg er ikke bare å miste noen man er glad i. Det kan være en følelse at man mister seg selv. Det kan være en følelse av å lete etter mening, uten å finne den.»

«Fasetter av sorg» er tittelen på boken som Tove Virata Bråthen ga ut i 2018. Boken er en blanding av dikt, korte tekster og naturbilder.

Bakteppet for hele prosjektet er et selvmord i 2017. 52 år gamle Terje har etter 18 år med alvorlig psykisk lidelse valgt å avslutte livet. Telefonbeskjeden lillesøster Tove får snur opp ned på hennes tilværelse.

Hun reagerer – eller rettere sagt avreagerer – med å skrive. Det blir dikt og korte tekster. Underveis deler hun noen av diktene på Facebook.

Responser har vært overveldende.

I forordet skriver hun:

“ Det som varmet mest av alt, var da jeg oppdaget at de (diktene) kunne gi lindring til andre som også hadde sorgen tett på. Jeg opplevde dette som veldig godt i denne tiden, å kunne dele åpent hvor rått og vondt det er å miste, å vise også denne siden offentlig.

Hun har delt inn boken i ulike deler. Første del kaller hun «Kjære Terje» og her blir leseren umiddelbart dratt inn i situasjonen da Tove blir oppringt av sin mor. «Du må komme, det er forferdelig», er beskjeden. Så får vi bli litt kjent med Terje. «Midt i det vonde gjør det veldig godt at ordene begynner å komme til meg igjen», skriver hun, og spør om det går an å skape en ny mening i det meningsløse og sier at dette kan lindre sorgen.

“ ***Midt i det vonde gjør det veldig godt at ordene begynner å komme til meg igjen.***

«Kjære meg» kaller hun neste del av boken. Da er det seg selv hun byr på. Hun forteller om depresjon, om konflikt og om skamfølelsen ved å være sykemeldt. Og hun forteller om veien videre – først og fremst gjennom skrivingen og meditasjon.

Avslutningskapitlene har fått overskriftene «Kjære dere» og «Takk til livet». Her kommer det blant annet en hyllest til kona Ida Kristin Vollum. «Hun har vært der for meg hele tiden. Det var jo det vi lovet hverandre den dagen vi giftet oss, at vi skal være der for hverandre også gjennom de vanskelige dagene, men vi kan ikke ta som en selvfølge at teori og praksis går hånd i hånd», skriver hun.

Det er kona Ida Kristin Vollum som har tatt bildene i boken. Bildene er av så høy kvalitet at de kunne egentlig ha stått for seg selv. Stemningen, fargene, lyset, komposisjonen og detaljene i bildene underbygger tematikken. Om bildene alene kunne vært verdt en bok, vil nok mange si det samme om diktene.

Diktet som har fått samme tittel som boken lyder slik:

“ Fasettar av sorg
ho kjem i alle variantar
nokre gonger stillferdig
andre gonger med høge skrik
ho kan koma snikande
ho kan koma som eit sjokk
men ein ting er sikkert
ho kjem
ho er ein del av livet
ho strekkjer bøyer tøyer oss
i vinklar som gjer vondt
på same tid slipar og pussar ho oss
slik diamantsliparen
pussar gnikkar og gnur
diamanten sine fasettar
slik at dei kan skine

En artig detalj med boken er at den er trykket på papir laget av jordbruksavfall. Selv etter ett år sitter den «miljøvennlige» duften igjen i arkene.

Tove Virata Bråthen har gjennom firmaet Vestfoto gitt ut sju bøker. «Fasetter av sorg» er gitt ut på forlaget – Livsrom, som Tove driver sammen med kona Ida Kristin Vollum.

Tekst:

Gunder Christophersen

Journalist